

Rapport arbeidsmarkt

provincies.incijfers.be
je stad of gemeente in kaart

Inhoudsopgave

Rapport arbeidsmarkt	3
Het aanbod - inwoners op beroepsactieve leeftijd	4
De vraag - arbeidsplaatsen en vacatures	14
Gemeentelijke woon-werkpendel	23
Samenvattende grafiek	26
Begrippenlijst	27
Over dit rapport	28

Rapport arbeidsmarkt

West-Vlaanderen

Dit rapport bestaat uit drie delen. Het eerste deel focust op het **aanbod op de arbeidsmarkt** en neemt de situatie van de inwoners op beroepsactieve leeftijd van West-Vlaanderen als uitgangspunt. We bekijken kort enkele demografische indicatoren zoals leeftijd en geslacht voor de inwoners op beroepsactieve leeftijd. Vervolgens wordt dieper ingegaan op de arbeidsmarktpositie van deze inwoners. Het tweede deel gaat in op de **vraag op de arbeidsmarkt**, meer bepaald op de loontrekkende tewerkstelling, de zelfstandigen en vacatures in West-Vlaanderen. Een derde deel verbindt vraag en aanbod, in de vorm van de gemeentelijke **pendel** tussen woon- en werkplaats. Een samenvattende grafiek sluit het rapport af.

Een cijferoverzicht van economische indicatoren vind je in [cijfers economie opgelijst](#).

De [interprovinciale werking Data & Analyse](#) brengt informatie uit diverse bronnen samen voor studies en analyse. Dit rapport kwam tot stand in samenwerking met de [interprovinciale werking Economie](#).

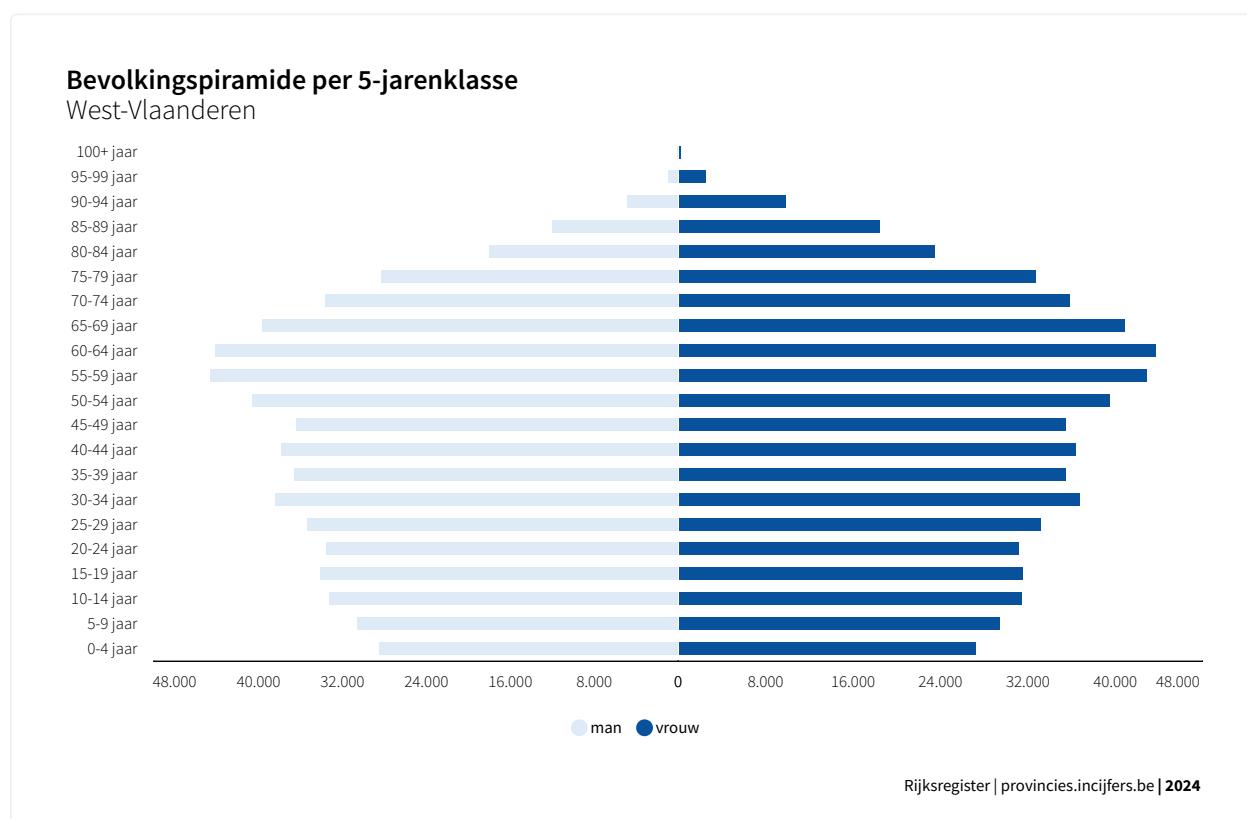
Het aanbod - inwoners op beroepsactieve leeftijd

In dit eerste deel bekijken we de inwoners van West-Vlaanderen die mogelijk actief zijn op de arbeidsmarkt; de inwoners op beroepsactieve leeftijd. We volgen hierbij doorgaans de internationaal gehanteerde definitie van de bevolking op beroepsactieve leeftijd, namelijk de inwoners van 15 tot 64 jaar. Uitzonderlijk wordt hiervan afgeweken en stellen we de bevolking op beroepsactieve leeftijd gelijk aan de inwoners van 18 tot 64 jaar of van 20 tot 64 jaar. Indien dit het geval is vermelden we dat steeds uitdrukkelijk bij de cijfers, grafieken en kaarten.

1. Demografische kenmerken

De **leeftijdssamenstelling** van de bevolking is vanzelfsprekend van belang voor het aanbod van arbeidskrachten. In 2024 telde West-Vlaanderen 747.634 inwoners van 15 tot 64 jaar die, in theorie alleszins, kunnen deelnemen aan de arbeidsmarkt. De

bevolkingspiramide geeft de verdeling van het aantal mannen (links) en vrouwen (rechts), per 5-jarige leeftijdsklasse. Deze grafiek geeft dus niet enkel een beeld van de grootte van de huidige groep van 15 tot 64 jaar, maar ook de jongere en oudere leeftijdsgroepen. Hiermee krijgen we ook een indicatie van de toekomstige evoluties. Dit laatste wel in de veronderstelling dat er geen migraties zijn.

Onderstaande kaart geeft het aandeel van de bevolking op beroepsactieve leeftijd binnen de volledige bevolking. In West-Vlaanderen is dit 60,8%, in Vlaams Gewest 62,8%.

Inwoners op beroepsactieve leeftijd: 15 tot 64 jaar

provincies in Vlaams Gewest, % t.o.v. inwoners

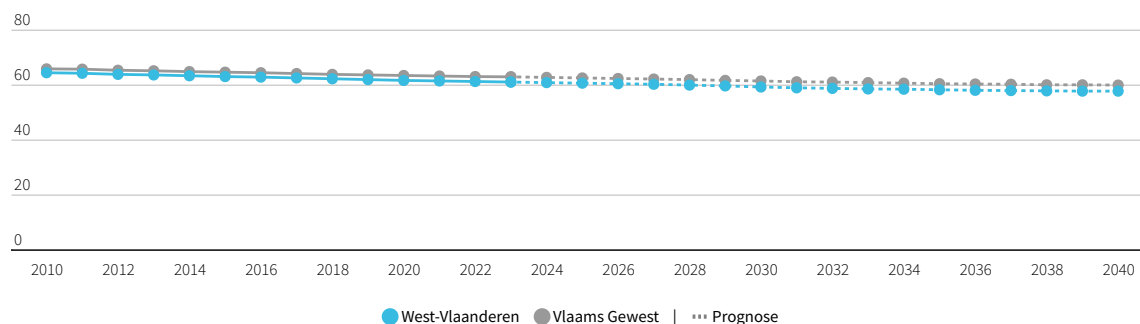

Rijksregister | provincies.incijfers.be | 2024

Onderstaande grafiek geeft de evolutie weer van het aandeel van de bevolking op beroepsactieve leeftijd binnen de volledige bevolking. We kijken hierbij niet enkel naar het verleden, maar werpen ook een blik op de toekomst. De toekomstige cijfers zijn gebaseerd op bevolkingsprognoses van Statistiek Vlaanderen. Deze houden niet enkel rekening met de natuurlijke aangroei, maar ook met verhuisbewegingen.

Inwoners op beroepsactieve leeftijd (15 tot 64 jaar)

% t.o.v. inwoners

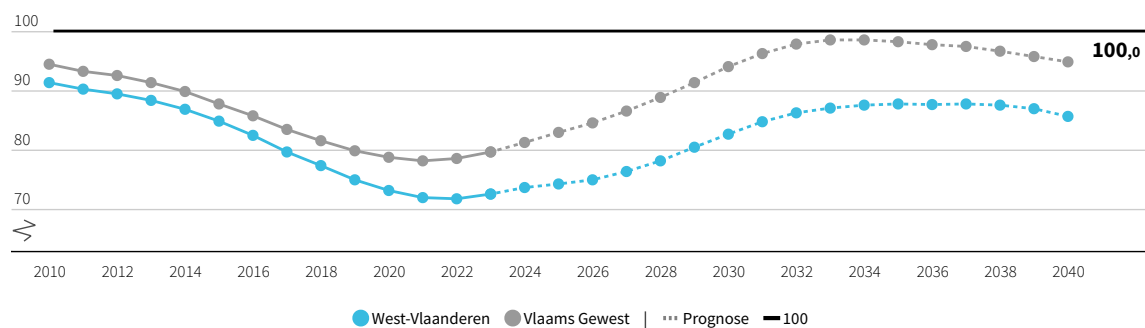

Statistiek Vlaanderen - Bevolkingsprojecties | provincies.incijfers.be | 2010 - 2040

De **doorstromingscoëfficiënt** geeft een indicatie van de mate waarin potentiële uittreeders uit de arbeidsmarkt vervangen kunnen worden door de instroom van jongeren. Deze coëfficiënt is immers de verhouding van de bevolking van 15 tot 24 jaar ten opzichte van de bevolking van 55 tot 64 jaar. Op 01/01/2024 heeft West-Vlaanderen een doorstromingscoëfficiënt van 74,3. Dit wil zeggen dat per 100 personen die in de laatste fase van hun carrière zitten, er 74,3 personen klaarstaan om hun plaats op de arbeidsmarkt in te nemen. In Vlaams Gewest is dit 81,8.

Op basis van de eerder vermelde bevolkingsprognoses wordt de doorstromingscoëfficiënt berekend. De lijngrafiek toont de (voorspelde) evolutie. De dalende trend wordt vooral gedreven door het grote aantal 55- tot 64-jarigen, de generatie babyboomers.

Doorstromingscoëfficiënt 15- tot 24-jarigen per 100 55- tot 64-jarigen

Statistiek Vlaanderen - Bevolkingsprojecties | provincies.incijfers.be | 2010 - 2040

2. Arbeidsmarktpositie

Aan de hand van de Vlaamse Arbeidsrekening (VAR) kunnen we een overzicht geven van de arbeidsmarktpositie van de bevolking op beroepsactieve leeftijd. De inwoners van 15 tot 64 jaar worden hierbij opgesplitst in twee groepen: de beroepsbevolking en de niet-beroepsactieve bevolking. De **beroepsbevolking** is de som van de werkenden en werkzoekenden (degenen die niet werken, maar beschikbaar zijn voor een job en actief op zoek zijn naar werk). De **niet-beroepsactieve bevolking** bestaat uit die personen die niet werken en ook niet beschikbaar zijn voor een job en/of niet actief op zoek zijn naar een job. De groep van de niet-beroepsactieven wordt berekend als het verschil tussen de bevolking op beroepsactieve leeftijd en de beroepsbevolking.

West-Vlaanderen telde in 2022 gemiddeld 740.695 inwoners op beroepsactieve leeftijd (15 tot 64 jaar); 563.979 onder hen behoren tot de beroepsbevolking, 176.716 tot de niet-beroepsactieve bevolking. De grafiek toont het relatieve belang van de verschillende arbeidsmarktposities: enerzijds de twee groepen die de beroepsbevolking uitmaken, de werkenden en niet-werkende werkzoekenden en anderzijds de niet-beroepsactieven.

De **activiteitsgraad** geeft aan in welke mate de bevolking op beroepsactieve leeftijd actief is op de arbeidsmarkt als werkende of werkzoekende. Deze graad wordt berekend door de beroepsbevolking te delen door de inwoners op beroepsactieve leeftijd.

De activiteitsgraad bedraagt in 2022 76,1% in West-Vlaanderen en 74,6% in Vlaams Gewest. De lijngrafiek geeft de evolutie van de activiteitsgraad het afgelopen decennium. De kaart toont een overzicht van de activiteitsgraden in Vlaams Gewest.

Arbeidsmarktpositie % t.o.v. 15- tot 64-jarigen

West-Vlaanderen

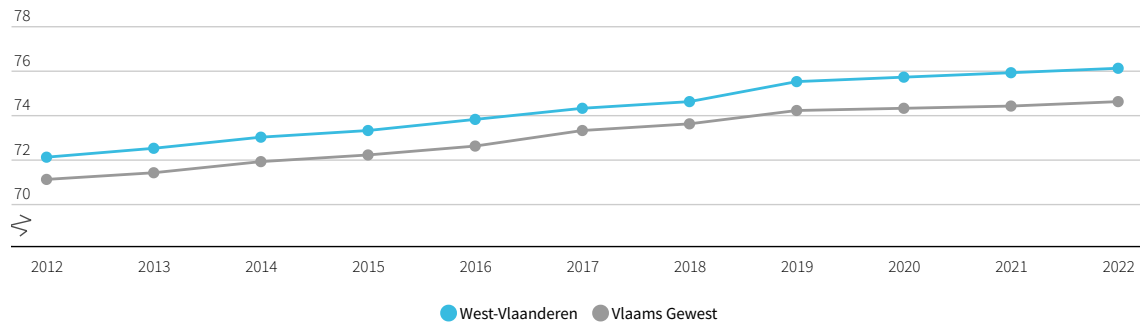
Vlaams Gewest

Steunpunt Werk - VAR | provincies.incijfers.be | 2022

Activiteitsgraad

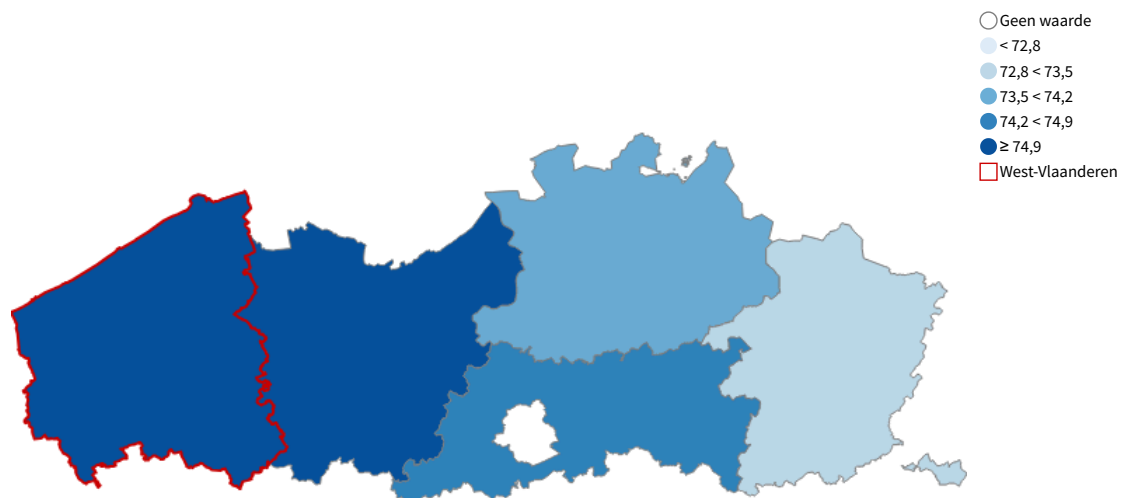
% t.o.v. 15- tot 64-jarigen

Steunpunt Werk - VAR | provincies.incijfers.be | 2012 - 2022

Activiteitsgraad

provincies in Vlaams Gewest, % t.o.v. 15- tot 64-jarigen

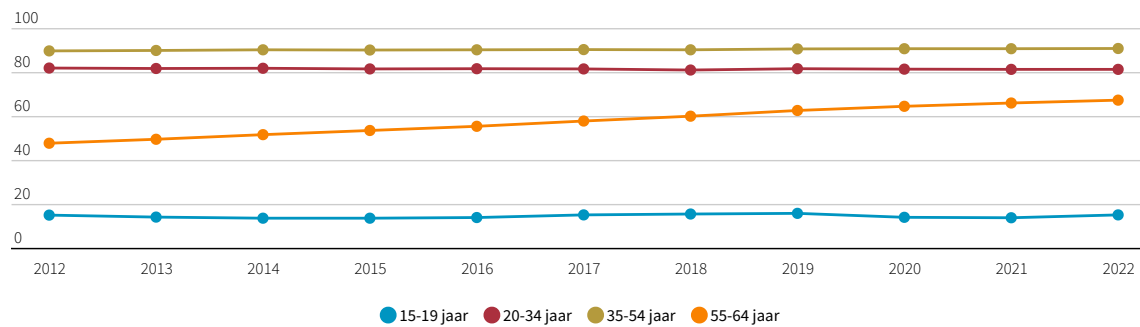

Steunpunt Werk - VAR | provincies.incijfers.be | 2022

De voorbije decennia bleven mensen steeds langer actief op de arbeidsmarkt, tegelijkertijd studeren jongeren gemiddeld langer. Het is daarom interessant de evolutie van de activiteitsgraad naar leeftijd te bekijken (lijngrafiek). De staafgrafiek daaronder geeft een overzicht van de activiteitsgraad naar geslacht.

Activiteitsgraad naar leeftijd

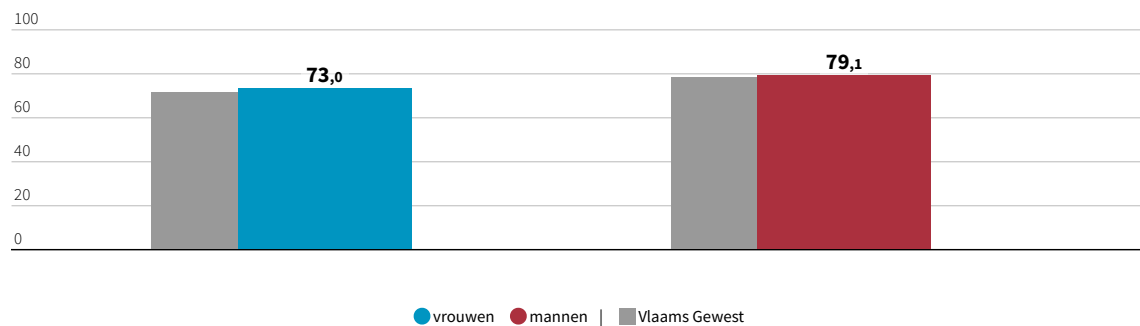
West-Vlaanderen, % t.o.v. inwoners naar leeftijd

Steunpunt Werk - VAR | provincies.incijfers.be | 2012 - 2022

Activiteitsgraad naar geslacht

West-Vlaanderen, % t.o.v. 15- tot 64-jarige vrouwen / mannen

Steunpunt Werk - VAR | provincies.incijfers.be | 2022

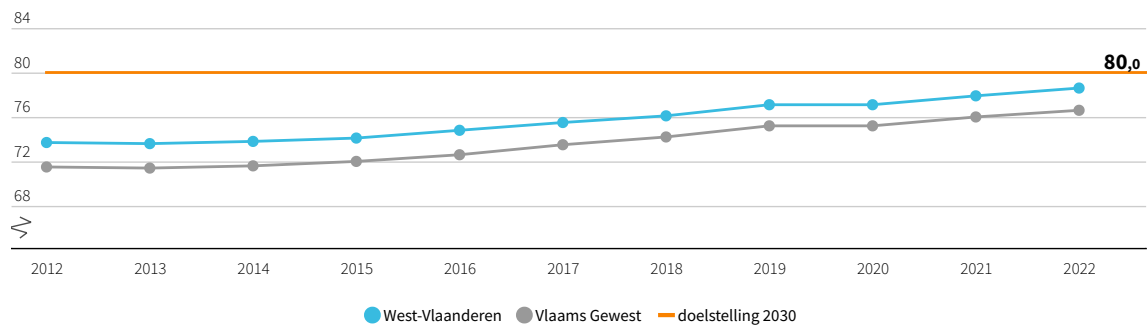
In de volgende paragrafen bekijken we de verschillende arbeidsmarktposities (werkend, niet-werkend werkzoekend en niet-beroepsactief) meer in detail.

2.1 Werkenden

We definiëren het werkende deel van de beroepsbevolking als alle 15- tot 64-jarigen die in de loop van het jaar betaalde arbeid verricht hebben. Deze groep is samengesteld uit **loontrekkenden** en **zelfstandigen** (incl. helpers). West-Vlaanderen telt 540.800 werkende inwoners; 437.565 onder hen zijn loontrekkend, 103.234 zelfstandigen.

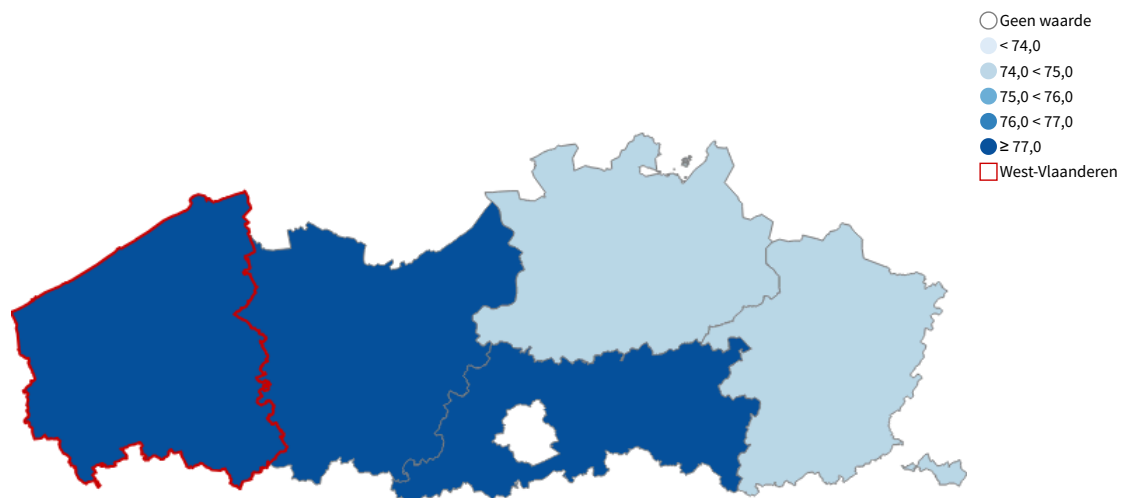
De **werkzaamheidsgraad** wordt vaak gebruikt als verfijning van de activiteitsgraad en is de verhouding tussen het aantal werkenden van 20 tot 64 jaar en het aantal inwoners in diezelfde leeftijdsklasse. De Vlaamse en federale overheid hebben een werkzaamheidsgraad van 80% in 2030 vooropgesteld. In West-Vlaanderen is de werkzaamheidsgraad 78,6% en in Vlaams Gewest is dit 76,6%. De grafiek toont de evolutie van deze indicator. De kaart biedt een overzicht van de werkzaamheidsgraden in Vlaams Gewest.

Werkzaamheidsgraad % t.o.v. 20- tot 64-jarigen

Steunpunt Werk - VAR | provincies.incijfers.be | 2012 - 2022

Werkzaamheidsgraad provincies in Vlaams Gewest, % t.o.v. 20- tot 64-jarigen

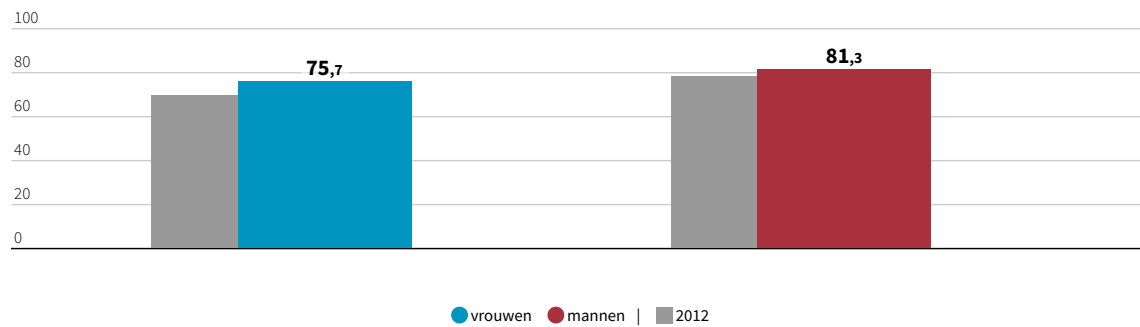

Steunpunt Werk - VAR | provincies.incijfers.be | 2022

De afgelopen jaren steeg de werkzaamheidsgraad. Doorgaans was deze stijging iets sterker voor vrouwen dan voor mannen.

Werkzaamheidsgraad naar geslacht

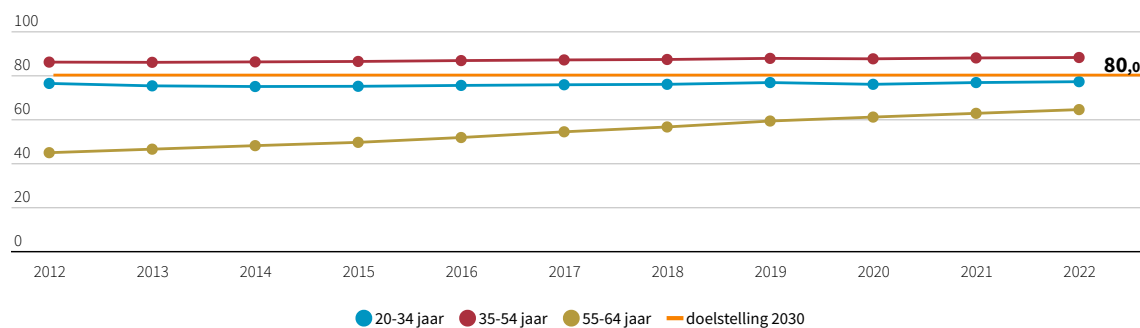
West-Vlaanderen, % t.o.v. 20- tot 64-jarige vrouwen / mannen

Steunpunt Werk - VAR | provincies.incijfers.be | 2012, 2022

Werkzaamheidsgraad naar leeftijd

West-Vlaanderen, % t.o.v. inwoners naar leeftijd

Steunpunt Werk - VAR | provincies.incijfers.be | 2012 - 2022

2.2 Werkzoekenden

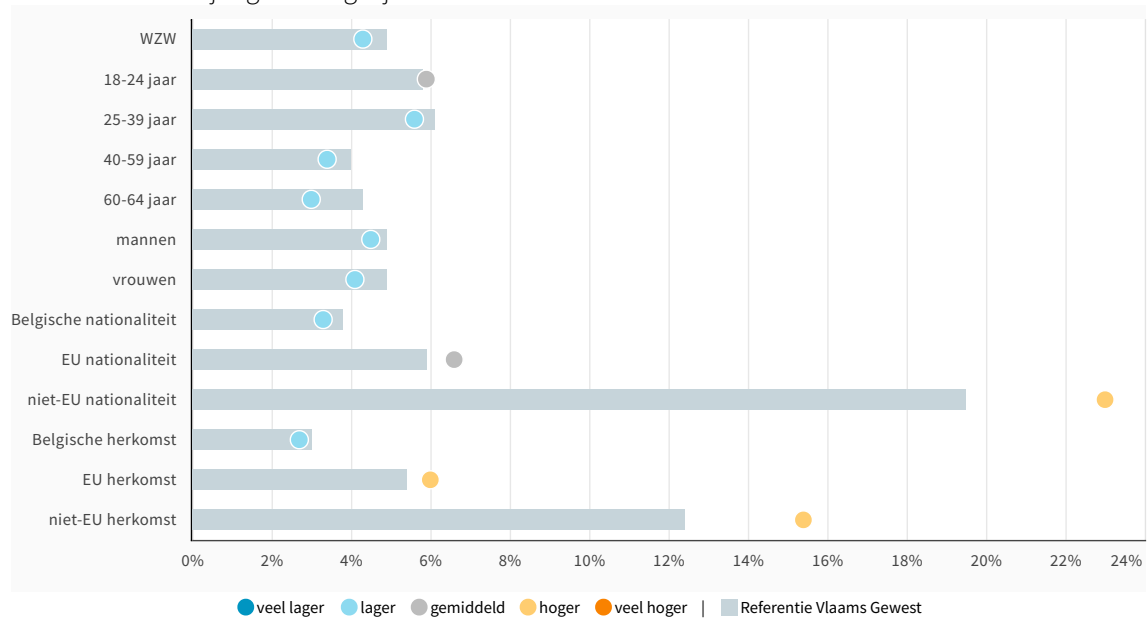
De Vlaamse Arbeidsrekening (VAR) die we in de voorgaande paragrafen gebruikten, deelde in 2022 gemiddeld 23.179 personen in als niet-werkend, maar op zoek naar werk én beschikbaar voor de arbeidsmarkt.

Om deze groep meer in detail te kunnen beschrijven, gebruiken we bijkomende en meer recente cijfers van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB). Op 1 januari 2024 telt de VDAB 30.564 **werkzoekenden zonder werk** (WZW) in West-Vlaanderen. Deze vertegenwoordigen 4,3% van de inwoners tussen 18 en 64 jaar. In Vlaams Gewest is dit 4,9%. Deze cijfers verschillen van die van de VAR gezien het hier niet langer gaat om een jaargemiddelde, maar om een momentopname op 1 januari. Bovendien wordt hier als leeftijdsgrens 18 jaar, in plaats van 15 jaar genomen.

De profielstaven hieronder tonen deze werkzoekenden zonder werk volgens een aantal achtergrondkenmerken en zetten deze af ten opzichte van het aantal inwoners met diezelfde kenmerken (bijvoorbeeld de werkzoekenden zonder werk onder de inwoners met een niet-EU herkomst). De grijze staven geven het aandeel in Vlaams Gewest weer, de gekleurde bollen het aandeel in West-Vlaanderen. Een oranje bol geeft aan dat dit aandeel hoger ligt dan in het vergelijkingsgebied, een blauwe bol duidt op een lagere waarde dan in het vergelijkingsgebied.

Werkzoekenden zonder werk naar achtergrondkenmerken

% t.o.v. 18- tot 64-jarigen met gelijk kenmerk

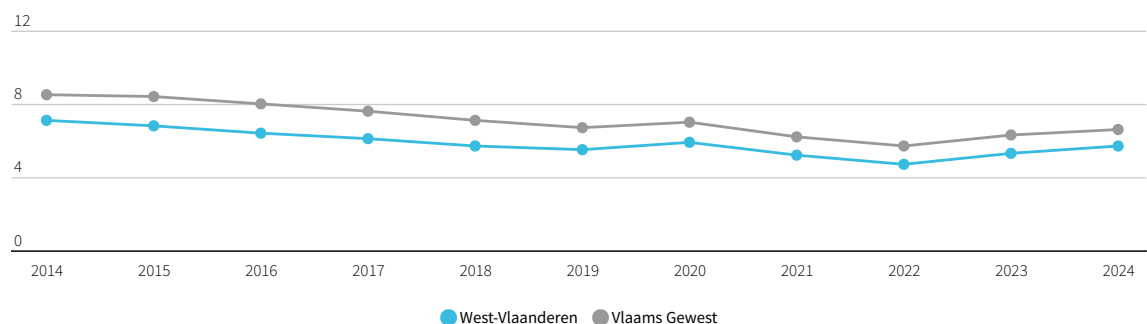

VDAB en Rijksregister | provincies.incijfers.be | 2024

De **werkzoekendengraad** geeft het aandeel werkzoekenden zonder werk ten opzichte van de beroepsbevolking. In tegenstelling tot de activiteits- en werkzaamheidsgraad die we eerder zagen, wordt de werkzoekendengraad bekeken voor de 18- tot 64-jarigen. In West-Vlaanderen bedraagt de werkzoekendengraad 5,7% in 2024. In Vlaams Gewest is dit 6,6%. Net als bij de activiteits- en de werkzaamheidsgraad tonen we ook hier de evolutie en de geografische spreiding.

Werkzoekendengraad

% t.o.v. beroepsbevolking 18 tot 64 jaar

VDAB | provincies.incijfers.be | 2014 - 2024

Werkzoekendengraad

provincies in Vlaams Gewest, % t.o.v. beroepsbevolking 18 tot 64 jaar

VDAB | provincies.incijfers.be | 2024

2.3 Niet-beroepsactieven

In tijden van krapte op de arbeidsmarkt zet de overheid meer in op de activering van **niet-beroepsactieven**. In de VAR wordt deze groep becijferd als de 15- tot 64-jarigen verminderd met de werkenden en de werkzoekenden. West-Vlaanderen telt in 2022 zo 176.716 personen die niet aan het werk zijn, noch op zoek zijn naar werk. Deze maken 23,9% uit van de 15- tot 64-jarigen. Ter vergelijking, in Vlaams Gewest is dit 25,4%.

Om de niet-beroepsactieven verder te verfijnen, kunnen we gebruik maken van gegevens van het Datawarehouse Arbeidsmarkt & Sociale Bescherming van de Kruispuntbank Sociale Zekerheid (DWH AM&SB, KSZ). In deze databank worden gegevens van verschillende Belgische sociale zekerheidsinstellingen aan elkaar gekoppeld. Op basis van deze koppeling wordt de 'nomenclatuur van de socio-economische positie' aangemaakt. Deze variabele geeft voor elk individu één socio-economische positie. Personen die aan meer dan één socio-economische positie beantwoorden, worden toegewezen aan de positie die het dichtst aansluit bij de arbeidsmarkt. Zo worden gepensioneerden met een kleine deeltijdse job bij de werkenden ingedeeld en niet bij de gepensioneerden of niet-beroepsactieven. De niet-beroepsactieven uit het DWH AM&SB zijn als dusdanig gekend bij de KSZ, omdat ze doorgaans een uitkering (bv. pensioen, kinderbijslag, leefloon, ...) krijgen. Op deze manier tellen we in West-Vlaanderen 122.450 niet-beroepsactieven tussen 18 en 64 jaar. De onderstaande tabel lijst voor verschillende leeftijdsklassen de niet-beroepsactieve statuten op.

Niet-beroepsactieven

West-Vlaanderen, aantal

	18-24 jaar	25-49 jaar	50-64 jaar	totaal
volledige onderbreking van de loopbaan	38	960	141	1.139
vrijgestelde werkzoekende	295	1.633	344	2.272
leefloon/financiële hulp	2.463	3.723	1.182	7.368
pensioentrekkend (zonder werk)	6	341	29.889	30.236
volledig in stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage	-	-	2.498	2.498
ter beschikkingstelling voorafgaand aan pensioen	-	-	387	387
rechtgevende kinderen voor kinderbijslag	43.566	74	760	44.400
volledig arbeidsongeschikt	237	9.337	16.907	26.481
tegemoetkoming voor personen met een handicap	765	4.614	2.290	7.669
totaal	47.370	20.682	54.398	122.450

DWH AM&SB, KSZ | provincies.incijfers.be | 2023

De vraag - arbeidsplaatsen en vacatures

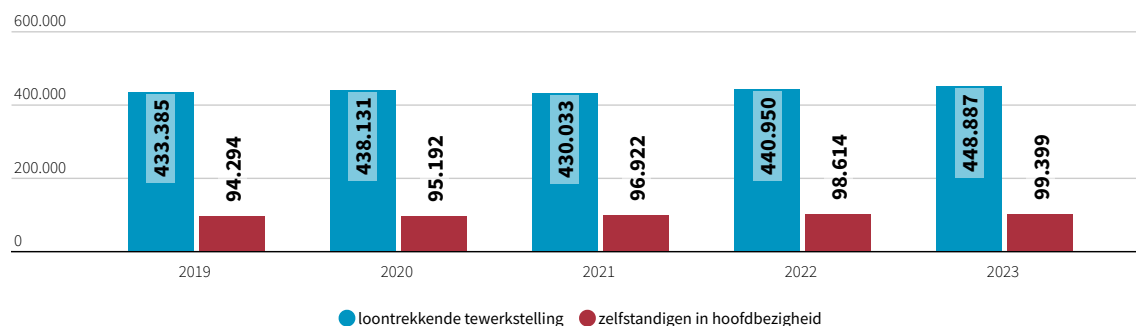
In dit tweede deel verleggen we onze focus van de arbeidsmarktpositie van de inwoners van West-Vlaanderen naar de werkgelegenheid die zich binnen West-Vlaanderen situeert.

1. Arbeidsplaatsen

De **arbeidsplaatsen** omvatten de totale werkgelegenheid, namelijk de som van de jobs in loondienst geregistreerd door RSZ (Rijksdienst voor Sociale Zekerheid) en de zelfstandigen geregistreerd door RSVZ (Rijksdienst voor de Sociale Verzekering der Zelfstandigen). Om dubbelstellingen zo veel mogelijk te vermijden, wordt, voor deze laatste, enkel de zelfstandige activiteit in hoofdbezigheid meegeteld. Op 1 januari 2023 telde West-Vlaanderen 548.286 arbeidplaatsen: 448.887 jobs in loondienst en 99.669 zelfstandigen in hoofdbezigheid.

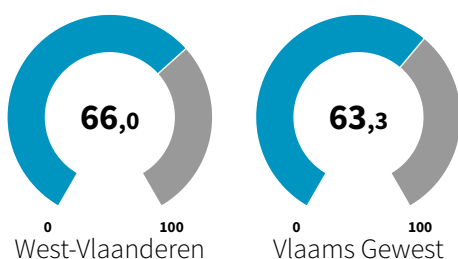
De **loontrekkendengraad** en de **ondernemersgraad** worden berekend als respectievelijk de loontrekkende tewerkstelling en de zelfstandigen in hoofdbezigheid, per 100 inwoners van 20 tot 64 jaar.

Arbeidsplaatsen naar type
West-Vlaanderen, aantal

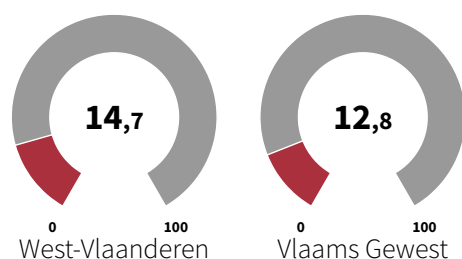
RSZ en RSVZ | provincies.incijfers.be | 2019 - 2023

Loontrekkendengraad
per 100 20- tot 64-jarigen

RSZ | provincies.incijfers.be | 2023

Ondernemersgraad
per 100 20- tot 64-jarigen

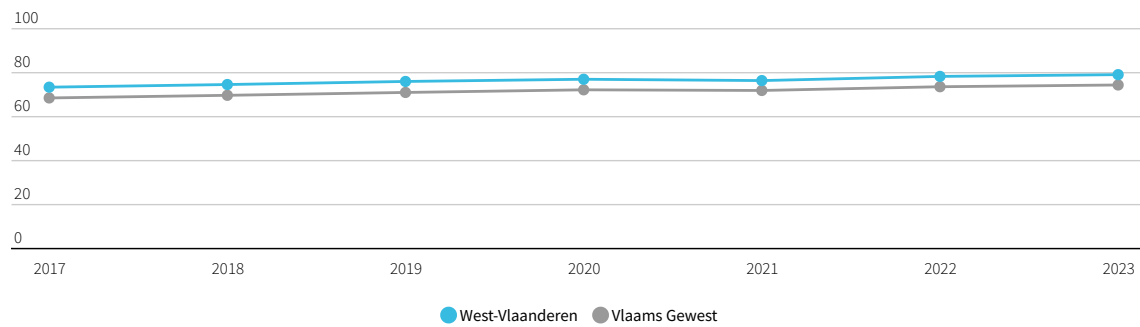

RSVZ | provincies.incijfers.be | 2024

De **jobratio** linkt de vraagzijde van de arbeidsmarkt met de aanbodzijde. Deze ratio wordt berekend als het gemiddeld aantal arbeidsplaatsen per 100 inwoners van 15 tot 64 jaar. In West-Vlaanderen tellen we 78,8 jobs per 100 inwoners. In Vlaams Gewest bedraagt de jobratio 74,1. Er is een ongelijke spreiding van de jobratio (kaart).

Jobratio

arbeidsplaatsen per 100 15- tot 64-jarigen

RSZ en RSVZ | provincies.incijfers.be | 2017 - 2023

Jobratio

provincies in Vlaams Gewest, arbeidsplaatsen per 100 15- tot 64-jarigen

RSZ en RSVZ | provincies.incijfers.be | 2023

1.1 Loontrekkende tewerkstelling

West-Vlaanderen telt in 2023 448.887 loontrekkende jobs in 36.611 vestigingen.

Mannen voeren 227.815 van deze jobs uit, vrouwen 221.072.

De jobs in loondienst kunnen ingedeeld worden volgens **arbeidsregime**: 268.713 zijn voltijdse jobs, 149.819 deeltijds. Vrouwen zijn duidelijk oververtegenwoordigd bij de deeltijdse banen. Het arbeidsregime van de overige jobs wordt omschreven als 'speciaal' (bv. interimjobs en seizoensarbeid) of als onbepaald.

Loontrekkende tewerkstelling naar arbeidsregime

West-Vlaanderen, aantal

2018

2023

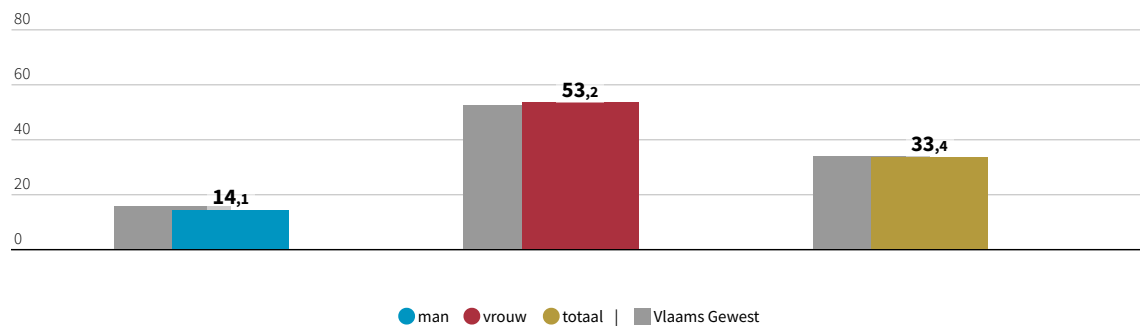
0 100.000 200.000 300.000 400.000 500.000 600.000

● voltijds ● deeltijds ● speciaal ● onbepaald

RSZ | provincies.incijfers.be | 2018, 2023

Deeltijdse loontrekkende tewerkstelling

West-Vlaanderen, % t.o.v. loontrekkende tewerkstelling

RSZ | provincies.incijfers.be | 2023

De gegevens van RSZ laten verder toe een indeling te maken van het aantal jobs per **vestigingsgrootte**. We onderscheiden vestigingen met minder dan 10 werknemers, met 10 tot 49 werknemers, met 50 tot 199 werknemers en met 200 of meer werknemers.

Loontrekkende tewerkstelling naar vestigingsgrootte

% t.o.v. loontrekkende tewerkstelling

West-Vlaanderen

Vlaams Gewest

0 20 40 60 80 100

● minder dan 10 werknemers ● 10-49 werknemers ● 50-199 werknemers ● 200 of meer werknemers

RSZ | provincies.incijfers.be | 2023

Tot slot kan ook aangegeven worden in welke **economische activiteit** de loontrekkende tewerkstelling of vestiging zich situeert. RSZ registreert voor alle vestigingen immers de hoofdactiviteit in de vorm van een NACE-code. In de databank kunnen per gemeente gegevens opgevraagd worden tot op het niveau van de zogenaamde 'groepen' of 'nace 3 digits'. Het gaat dan om 272 sectoren. De

onderstaande tabel toont een hogerliggend niveau van deze NACE-indeling, die van de 21 'secties' of 'nace 1 digit', die aangeduid worden met een letter. De tabel geeft enerzijds het aantal vestigingen en anderzijds de loontrekkende tewerkstelling weer.

Vestigingen en jobs naar sectie

West-Vlaanderen, aantal

	vestigingen	jobs
landbouw, bosbouw en visserij (A)	1.129	3.333
winning van delfstoffen (B)	3	10
industrie (C)	2.896	82.376
productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht (D)	39	1.433
distributie van water, afval en afval waterbeheer en sanering (E)	191	3.251
bouwnijverheid (F)	4.264	28.511
groot- en detailhandel, reparatie van auto's en motorfietsen (G)	8.248	54.931
vervoer en opslag (H)	1.320	20.182
verschaffen van accommodatie en maaltijden (I)	4.044	18.110
informatie en communicatie (J)	508	5.917
financiële activiteiten en verzekeringen (K)	1.397	7.013
exploitatie van en handel in onroerend goed (L)	906	2.481
vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten (M)	2.325	13.584
administratieve en ondersteunende diensten (N)	2.044	47.118
openbaar bestuur en defensie, verplichte sociale verzekeringen (O)	744	29.830
onderwijs (P)	1.630	39.847
menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening (Q)	2.152	78.678
kunst, amusement en recreatie (R)	827	5.966
overige diensten (S)	1.383	5.651
huishoudens als werkgever, niet-diff. productie van goederen en diensten (T)	561	665
extraterritoriale organisatie en lichamen (U)	-	-
onbekend	-	-
totaal	36.611	448.887

RSZ | provincies.incijfers.be | 2023

De grafiek toont de relatieve verdeling over de verschillende hoofdsectoren: de landbouw, industrie, bouw, commerciële diensten en niet-commerciële diensten voor West-Vlaanderen en Vlaams Gewest.

Loontrekkende tewerkstelling naar sector

% t.o.v. loontrekkende tewerkstelling

West-Vlaanderen

Vlaams Gewest

0 20 40 60 80 100

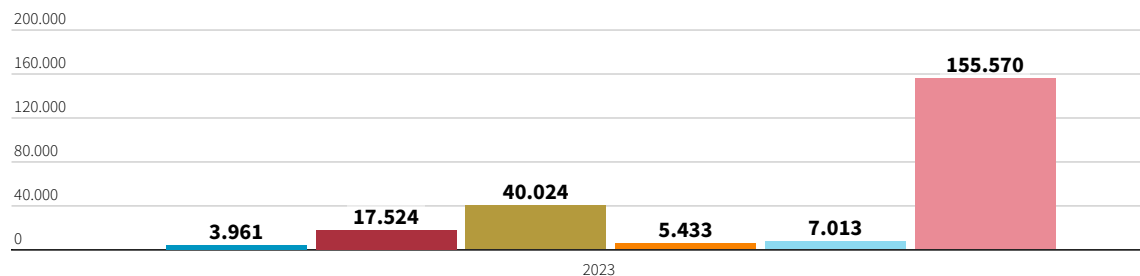
landbouw industrie bouw commerciële diensten niet-commerciële diensten onbekende *

RSZ | provincies.incijfers.be | 2023

Eurostat gebruikt de NACE-indeling ook om tewerkstelling in te delen naar **intensiteit van technologie en kennis**. In 2023 zijn in West-Vlaanderen 21.485 jobs ingedeeld bij de (medium) hoogtechnologische industrie en 208.040 jobs bij de kennisintensieve dienstensector. Een gedetailleerdere indeling vind je in de grafiek hieronder. Een categorie die doorgaans zeer sterk vertegenwoordigd is in deze indeling zijn de 'andere kennisintensieve diensten'. Deze omvat dan ook onder meer de sectoren openbaar bestuur, onderwijs en menselijke gezondheidszorg.

Loontrekkende tewerkstelling in (medium) hoogtechnologische industrie en kennisintensieve diensten

West-Vlaanderen, aantal

2023

hoogtechnologische industrie medium hoogtechnologische industrie kennisintensieve marktdiensten kennisintensieve hoogtechnologische diensten kennisintensieve financiële diensten andere kennisintensieve diensten

RSZ | provincies.incijfers.be | 2023

1.2 Zelfstandigen

West-Vlaanderen telt 159.263 personen die als zelfstandige of helper (hierna steeds samen omschreven als 'zelfstandigen') geregistreerd zijn bij de RSVZ. 99.669 onder hen zijn zelfstandigen in **hoofdbezigheid**. Daarnaast zijn er 38.506 die een zelfstandige activiteit als **nevenbezigheid** combineren met een job in loondienst en 21.088 zelfstandigen **actief na pensioen**. 62.452 van de zelfstandigen in hoofdbezigheid zijn mannen, 37.217 vrouwen.

Net als de RSZ voor de jobs in loondienst, deelt ook de RSVZ de zelfstandigen in volgens hun voornaamste **economische activiteit**. Hiervoor wordt dezelfde NACE-indeling gebruikt. In de databank vind je gegevens die de zelfstandigen indelen tot op het niveau van 88 'afdelingen' of 'nace 2 digits'. Voor de zelfstandigen in hoofdbezigheid toont de onderstaande grafiek het relatieve belang van de vijf hoofdsectoren (landbouw, industrie, bouw, commerciële en niet-commerciële diensten) voor West-Vlaanderen en Vlaams Gewest.

Zelfstandigen hoofdbezigheid naar sector

% t.o.v. zelfstandigen in hoofdbezigheid

West-Vlaanderen

Vlaams Gewest

0 20 40 60 80 100

landbouw industrie bouw commerciële diensten niet-commerciële diensten onbekende sector

RSVZ | provincies.incijfers.be | 2024

Zelfstandigen in hoofdbezigheid naar sector

West-Vlaanderen, aantal

Onderwerp	2019	2024
landbouw	11.531	10.782
industrie	4.009	3.749
bouw	11.046	13.293
commerciële diensten	59.389	62.039
niet-commerciële diensten	6.710	7.509
onbekende sector	1.609	2.297

RSVZ | provincies.incijfers.be | 2019, 2024

Deze tabel toont, met 21 secties, meer detail over de aard van de economische activiteit en geeft naast de zelfstandigen in hoofdbezigheid, ook het aantal zelfstandigen in nevenbezigheid en zelfstandigen na pensioen weer.

Zelfstandigen naar aard en sectie

West-Vlaanderen, aantal

	hoofdbezigheid	nevenbezigheid	actief na pensioenleeftijd	totaal
landbouw, bosbouw en visserij (A)	10.782	2.918	3.403	17.103
winning van delfstoffen (B)	-	-	2	2
industrie (C)	3.758	1.399	1.062	6.219
productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht (D)	1	-	2	3
distributie van water, afval en afval waterbeheer en sanering (E)	97	8	37	142
bouwnijverheid (F)	13.293	4.204	2.008	19.505
groot- en detailhandel, reparatie van auto's en motorfietsen (G)	22.687	9.212	5.248	37.147
vervoer en opslag (H)	2.532	720	584	3.836
verschaffen van accommodatie en maaltijden (I)	8.947	2.498	1.451	12.896
informatie en communicatie (J)	571	365	164	1.100
financiële activiteiten en verzekeringen (K)	780	164	398	1.342
exploitatie van en handel in onroerend goed (L)	1.309	475	352	2.136
vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten (M)	14.625	5.062	2.589	22.276
administratieve en ondersteunende diensten (N)	1.479	449	411	2.339
openbaar bestuur en defensie, verplichte sociale verzekeringen (O)	6	1	18	25
onderwijs (P)	832	1.539	192	2.563
menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening (Q)	4.705	849	1.175	6.729
kunst, amusement en recreatie (R)	1.951	2.107	502	4.560
overige diensten (S)	9.016	5.041	956	15.013
huishoudens als werkgever, niet-diff. productie van goederen en diensten (T)	1	2	4	7
extraterritoriale organisatie en lichamen (U)	-	-	-	-
onbekend	2.297	1.493	530	4.320
totaal	99.669	38.506	21.088	159.263

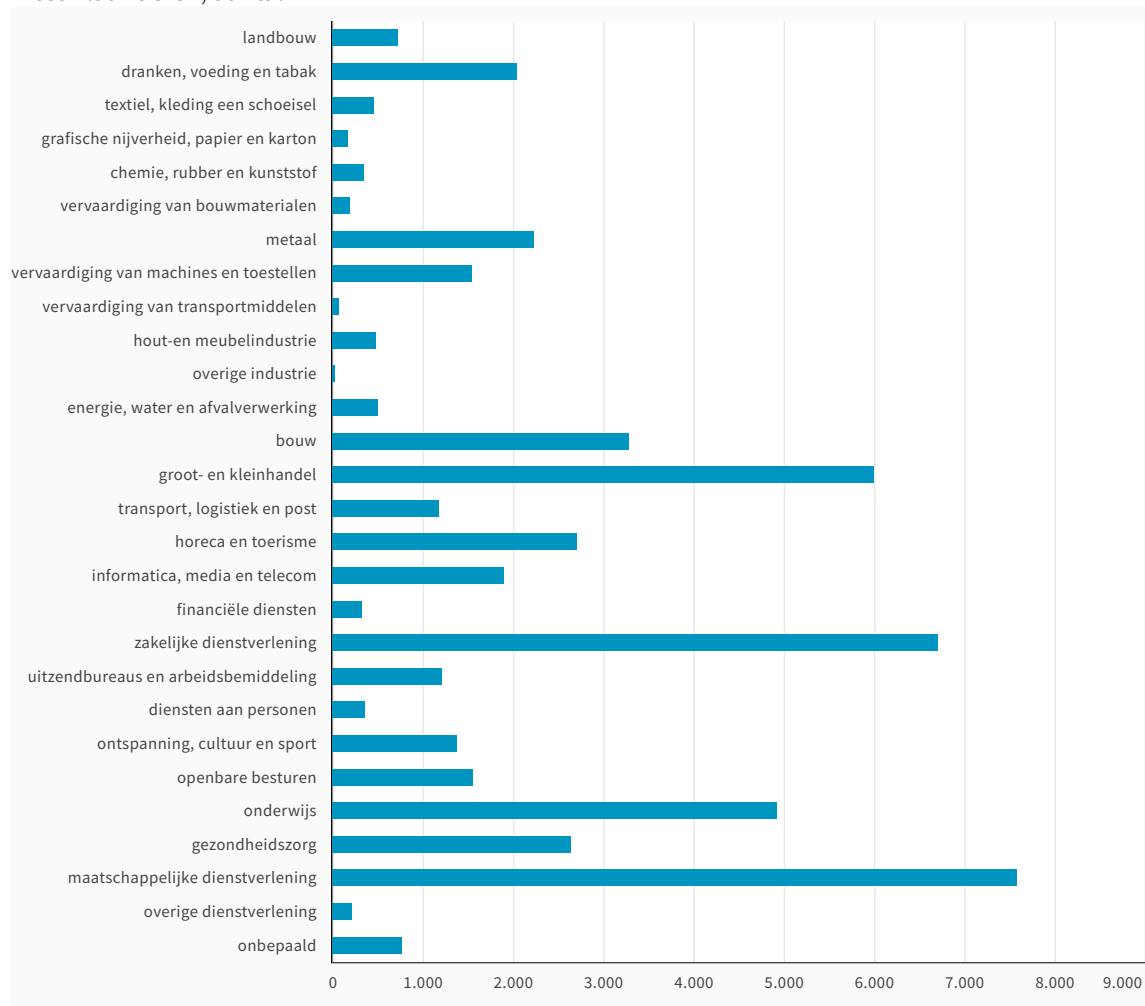
RSVZ | provincies.incijfers.be | 2024

2. Vacatures en krapte op de arbeidsmarkt

Om de situatie van de vraagzijde van de arbeidsmarkt weer te geven, rapporteert de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) over de vacatures. Dit zijn niet alle vacatures, maar de vacatures uit het normaal economisch circuit die rechtstreeks bij de VDAB gemeld worden. Vacatures voor uitzendopdrachten worden hierbij niet opgenomen. We onderscheiden twee verschillende indicatoren: enerzijds de ontvangen vacatures, anderzijds de openstaande vacatures.

De **ontvangen vacatures** vormen de optelsom van alle vacatures die doorheen het jaar bij de VDAB werden gemeld. Voor West-Vlaanderen ontving de VDAB in de loop van 2024 51.551 vacatures. De onderstaande grafiek telt het aantal ontvangen vacatures doorheen het jaar naar sector.

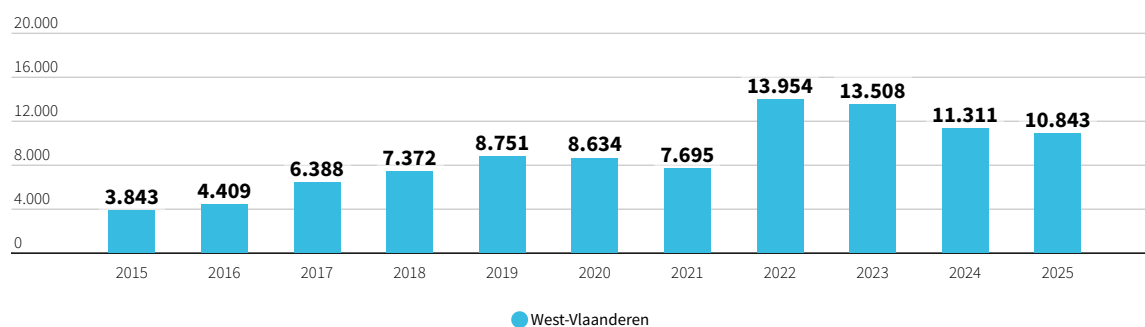
Ontvangen vacatures naar sector West-Vlaanderen, aantal

VDAB | provincies.incijfers.be | 2024

Een vacature wordt niet steeds dadelijk ingevuld. De indicator **openstaande vacatures** telt de vacatures die bij het begin van het jaar nog niet afgehandeld zijn en dus nog openstaan. Bij het begin van 2025 waren 10.843 vacatures nog niet ingevuld.

Openstaande vacatures aantal

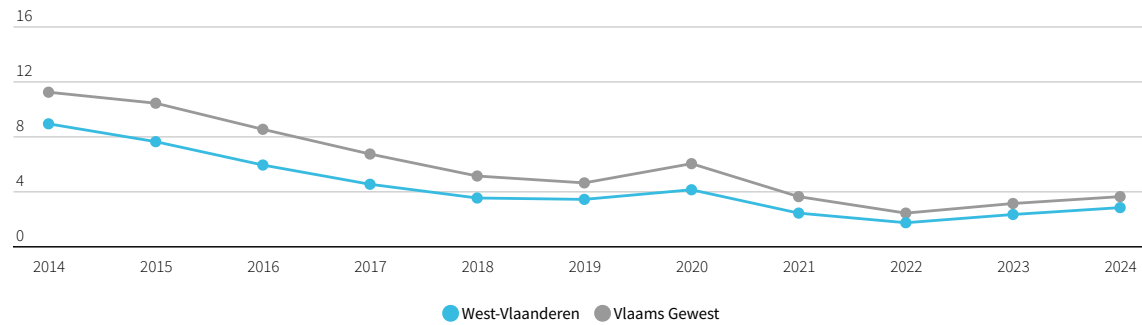

VDAB | provincies.incijfers.be | 2015 - 2025

De afgelopen jaren werd met regelmaat gewaarschuwd voor een krappere wordende arbeidsmarkt. Een maatstaf om die krapte uit te drukken is de **spanningsratio**: die drukt het aantal werkzoekenden zonder werk uit ten opzichte van het aantal openstaande vacatures. Wanneer deze ratio daalt, neemt de spanning, of de krapte, op de arbeidsmarkt toe.

Spanningsratio

WZW per openstaande vacature

VDAB | provincies.incijfers.be | 2014 - 2024

Gemeentelijke woon-werkpendel

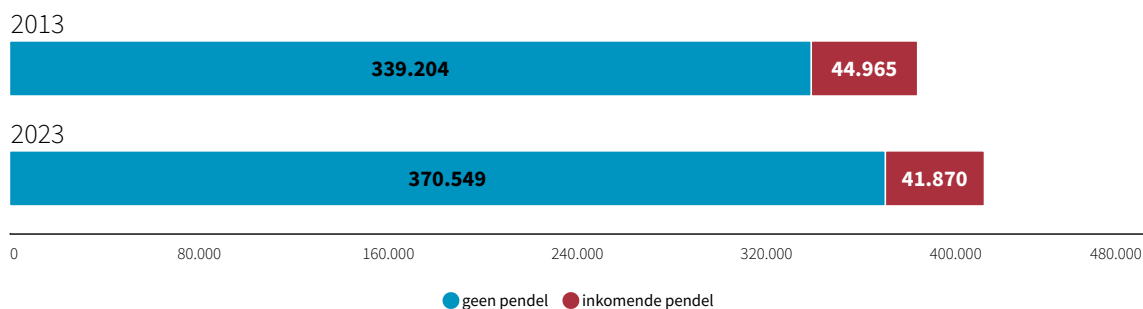
In de voorgaande hoofdstukken werd gefocust op de arbeidsmarktpositie van de inwoners van West-Vlaanderen enerzijds en de werkgelegenheid in West-Vlaanderen anderzijds. In dit derde hoofdstuk bekijken we de link tussen beide, namelijk de pendel: waar wonen loontrekkenden en waar werken ze? Deze pendelstatistieken betreffen enkel de loontrekkenden gezien in de statistieken voor zelfstandigen geen onderscheid gemaakt wordt tussen woon- en werkplaats.

1. Inkomende woon-werkpendel

De **inkomende pendel** geeft aan in welke mate een provincie loontrekkenden van buiten de provincie aantrekt om er te komen werken. West-Vlaanderen is hierbij de plaats van tewerkstelling. We tellen enerzijds het aantal loontrekkenden dat er vanuit andere provincies komt werken (inkomende pendel), anderzijds het aantal loontrekkenden dat woont én werkt in West-Vlaanderen (geen pendel). In West-Vlaanderen werken in 2023 41.870 loontrekkenden die niet in de provincie wonen, en 370.549 die er wel wonen. 10,2% van de loontrekkenden komt dus van buiten West-Vlaanderen. De totale loontrekkende werkgelegenheid, en het belang van de inkomende pendel daarin, is af te lezen in de staafgrafiek. Dit aandeel van de inkomende pendel in de totale loontrekkende tewerkstelling noemen we de **inkomende pendelintensiteit**. De kaart geeft een overzicht van de inkomende pendelintensiteit.

Loontrekkenden werkend in West-Vlaanderen

West-Vlaanderen, aantal

DWH AM&SB, KSZ | provincies.incijfers.be | 2013, 2023

Inkomende pendelintensiteit

provincies in Vlaams Gewest, % t.o.v. geen + inkomende pendel

DWH AM&SB, KSZ | provincies.incijfers.be | 2023

2. Uitgaande woon-werkpendel

De **uitgaande pendel** duidt op de mate waarin inwoners hun provincie verlaten om elders te gaan werken. Vertrekpunt is nu de woonplaats van de loontrekkende, waarbij wordt aangegeven hoeveel loontrekkende inwoners tewerkgesteld zijn in een andere provincie (uitgaande pendel) dan wel werken in de eigen provincie (geen pendel). In West-Vlaanderen zijn dat er respectievelijk 66.850 en 370.549. Daarmee werkt 15,3% van de loontrekkende inwoners buiten de provincie. Dat noemen we de **uitgaande pendelintensiteit**. De totale loontrekkende bevolking, en het belang van de uitgaande pendel daarin, kan je zien in de staafgrafiek. De kaart toont de uitgaande pendelintensiteit.

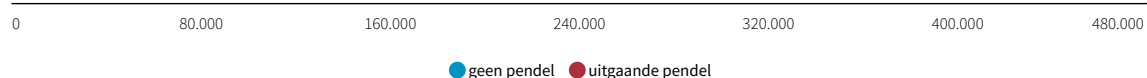
Loontrekkenden wonend in West-Vlaanderen

West-Vlaanderen, aantal

2013

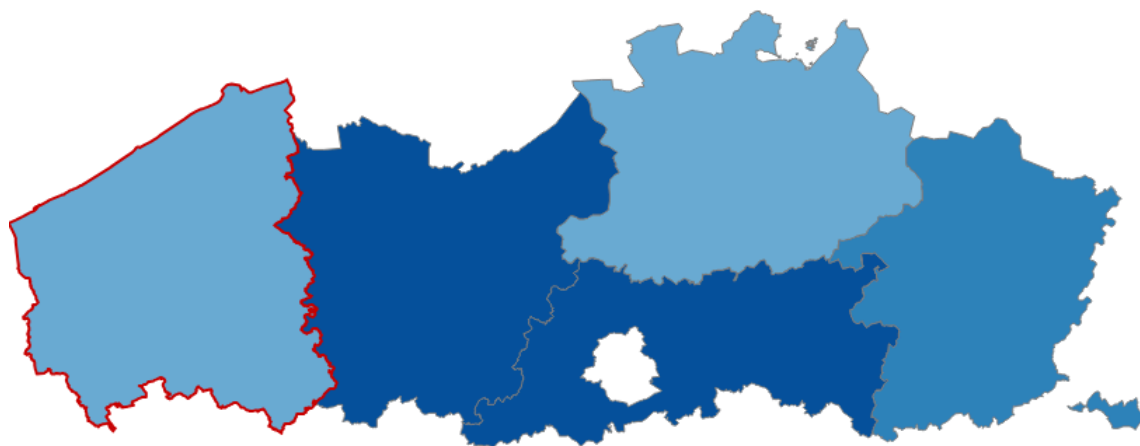
2023

DWH AM&SB, KSZ | provincies.incijfers.be | 2013, 2023

Uitgaande pendelintensiteit

provincies in Vlaams Gewest, % t.o.v. geen + uitgaande pendel

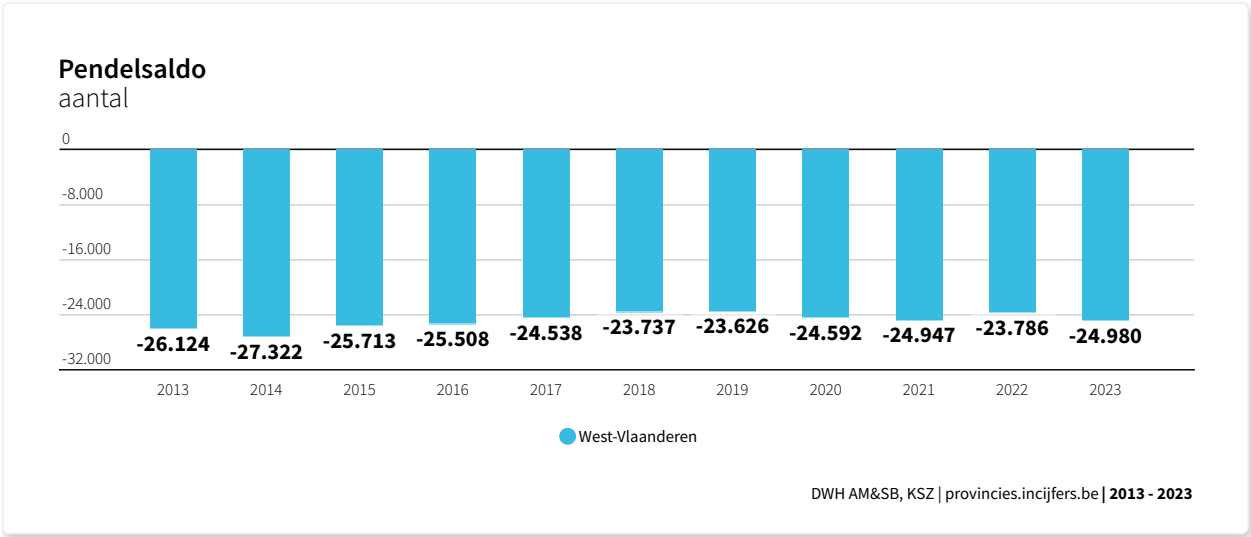

○ Geen waarde ● < 6,5 ● 6,5 < 13,0 ● 13,0 < 19,5 ● 19,5 < 26,0 ● ≥ 26,0 | □ West-Vlaanderen

DWH AM&SB, KSZ | provincies.incijfers.be | 2023

3. Pendelsaldo

Het aantal loontrekkenden dat in een provincie woont, is logischerwijze niet hetzelfde als het aantal loontrekkenden dat er werkt. Het **pendelsaldo** duidt op het verschil tussen het aantal inkomende en uitgaande pendelaars in eenzelfde provincie. In West-Vlaanderen is het pendelsaldo in 2023 -24.980.

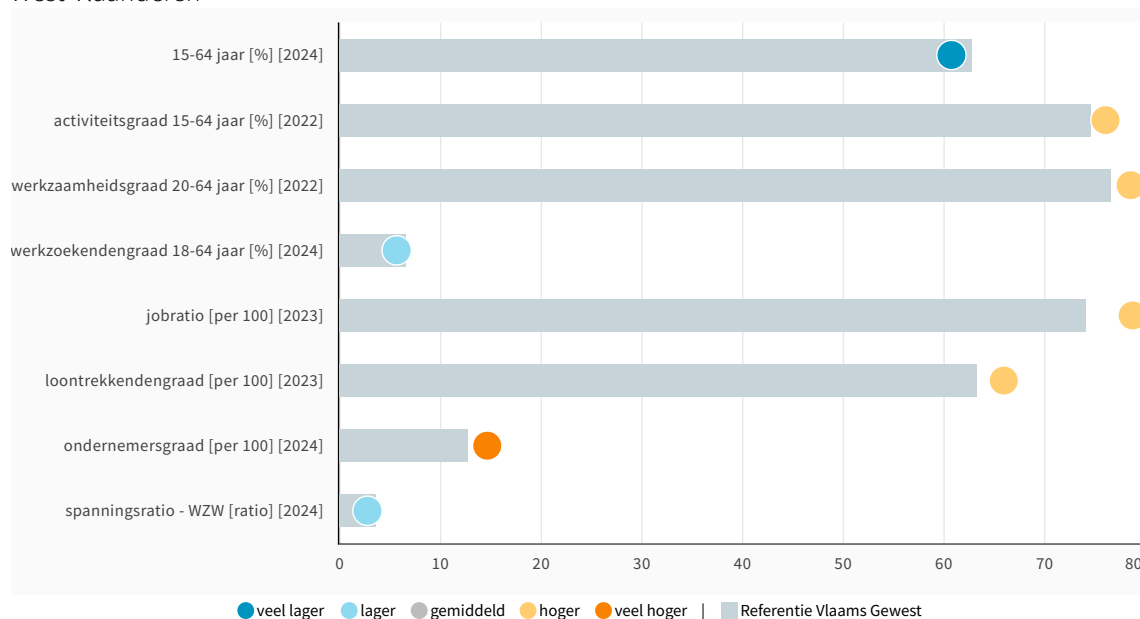

Samenvattende grafiek

In deze laatste paragraaf worden, met profielstaven, de belangrijkste arbeidsmarktindicatoren herhaald. De kleur van de bol geeft aan in welke mate de waarden afwijken van het vergelijkingsgebied. Scoort West-Vlaanderen gemiddeld in vergelijking met Vlaams Gewest dan kleurt de bol grijs. Een blauwe bol wijst op een lagere waarde en een oranje bol op een hogere waarde dan Vlaams Gewest.

Samenvatting arbeidsmarkt

West-Vlaanderen

Rijksregister | provincies.incijfers.be, Steunpunt Werk - VAR | provincies.incijfers.be, VDAB | provincies.incijfers.be, RSZ en RSVZ | provincies.incijfers.be, RSZ | pr...

Begrippenlijst

Begrippenlijst

Begrip	Omschrijving
Activiteitsgraad	De mate waarin de bevolking op beroepsactieve leeftijd actief is op de arbeidsmarkt als werkende of werkzoekende, berekend als de verhouding van de beroepsbevolking ten opzichte van de bevolking op beroepsactieve leeftijd (15-64 jaar).
Arbeidsplaatsen	Dit is de totale werkgelegenheid. Om eventuele dubbeltellingen te vermijden worden enkel de zelfstandigen of helpers in hoofdbezigheid bij de loontrekkende werknemers geteld.
Beroepsactieve leeftijd	De beroepsactieve leeftijd wordt volgens internationale definitie afgebakend op inwoners van 15 tot 64 jaar. Wanneer een andere leeftijdsafbakening (18 tot 64 jaar of 20 tot 64 jaar) gebruikt wordt, wordt dit steeds aangegeven in de tekst.
Beroepsbevolking	De beroepsbevolking bestaat uit de werkenden en de werkzoekenden zonder werk.
Doorstromingscoëfficiënt	De mate waarin potentiële uittrekders uit de arbeidsmarkt kunnen vervangen worden door de instroom van jongeren, berekend als de verhouding van de bevolking van 15 tot 24 jaar ten opzichte van de bevolking van 55 tot 64 jaar.
Inkomende pendelintensiteit	De inkomende pendel van de loontrekkende werknemers ten opzichte van de totale loontrekkende werkgelegenheid in het gebied.
Jobratio	De arbeidsplaatsen (loontrekkende tewerkstelling en zelfstandigen en helpers in hoofdbezigheid) per 100 inwoners van 15 tot 64 jaar.
Loontrekkendengraad	De loontrekkende tewerkstelling per 100 inwoners van 20 tot 64 jaar.
Niet-beroepsactief	Niet werkend en niet beschikbaar voor een job en/of niet actief op zoek naar een job.
Ondernemersgraad	De zelfstandigen en helpers in hoofdbezigheid per 100 inwoners van 20 tot 64 jaar.
Pendelsaldo	Het verschil tussen de inkomende pendel en de uitgaande pendel.
Spanningsratio	De verhouding van het aantal werkzoekenden zonder werk ten opzichte van het aantal openstaande vacatures.
Uitgaande pendelintensiteit	De uitgaande pendel van loontrekkende werknemers ten opzichte van het totaal aantal loontrekkenden die wonen in het gebied.
Werkzaamheidsgraad	De verhouding van het aantal werkenden van 20 tot 64 jaar ten opzichte van de inwoners van 20 tot 64 jaar.
Werkzoekenden	Dit zijn personen die niet werken, maar wel beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt en actief op zoek zijn naar werk.
Werkzoekendengraad	Het aandeel werkzoekenden zonder werk ten opzichte van de beroepsbevolking (werkzoekenden zonder werk en werkenden) van 18 tot 64 jaar.

Over dit rapport

Uitgever: [Data & Analyse van de vijf Vlaamse provincies](#)

In elke provincie biedt Data & Analyse lokale besturen en organisaties ondersteuning aan bij beleidsplanning via cijfers en rapporten over tal van thema's en beleidsdomeinen. Via provincies.incijfers.be breiden de diensten Data & Analyse het structurele aanbod van cijfers en rapporten voortdurend uit. Dat gebeurt in samenwerking met, en op vraag van, andere provinciale diensten, externe partners en lokale besturen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van cijfers uit officiële databronnen, die op een gebruiksvriendelijke manier worden ontsloten op verschillende gebiedsniveaus, van statistische sectoren tot en met gewest.

Concept en creatie

Dit rapport kwam tot stand als samenwerking van de interprovinciale werking Data & Analyse, de POM West-Vlaanderen en de POM Limburg.

Laatste herwerking van dit rapport

2025

Hergebruiksvoorwaarden

Provincies.incijfers.be publiceert data van verschillende bronnen. Elke bron hanteert eigen hergebruiksvoorwaarden. Die kan je vinden in de metadata (sectie 'Gebruiksvoorwaarden').

Provincies.incijfers.be biedt daarnaast afgeleide producten aan, zoals (1) rapporten, (2) dashboards, (3) tools om gegevens uit de databank te visualiseren, te combineren, te aggregeren en te transformeren, en (4) data uit eigen dataverwerkingen, zoals vermeld in de metadata (sectie 'Methodiek'). Deze producten worden ter beschikking gesteld onder de [Modellicentie Gratis Hergebruik v1.0.](#)

Je hebt het recht om data of afgeleide producten te consulteren, te downloaden en te reproduceren. **Verwijs hierbij naar de oorspronkelijke broneigenaar(s) en provincies.incijfers.be (eventueel afgekort als PinC).**

Voorbeeld:

(Rijksregister, provincies.incijfers.be)

(Rijksregister, PinC)

Meer uit dit rapport halen?

[Hier](#) vind je onder andere meer uitleg over de iconen, hoe je nog meer kan halen uit de data die gebruikt worden in rapporten en hoe je meer informatie opvraagt over de data.

Provincies.incijfers.be is een product van de [interprovinciale werking Data & Analyse](#). Zij helpen je graag verder bij vragen over het gebruik van de tool, maar ook bredere vragen rond het gebruik van omgevingsdata bij lokale besturen.

Je kan dit rapport downloaden als pdf, maar het is aanbevolen om het online te raadplegen. Je verliest immers heel wat informatie bij het downloaden, zoals de waarden op de kaarten, de verwijzingen naar begrippen en de detailview bij de grafieken. Bovendien geeft de online versie je steeds de meest recente cijfers.

Algemene contactgegevens

info@provincies.incijfers.be

Data & Analyse contacteren:**Data & Analyse Antwerpen**

03 240 61 70 / data.analyse@provincieantwerpen.be

Data & Analyse Limburg

011 23 72 35 / data.analyse@limburg.be

Data & Analyse Oost-Vlaanderen

09 267 75 15 / data.analyse@oost-vlaanderen.be

Data & Analyse Vlaams-Brabant

016 26 77 87 / data.analyse@vlaamsbrabant.be

Data & Analyse West-Vlaanderen

050 40 33 37 data.analyse@west-vlaanderen.be

